

— Petrichevich Emil báró, az erkölcsbíró. A magyar közvélemény szokatlanul hosszú idő óta semmit sem hallott Petrichevich-Horváth Emil báróról, a népjóléti és munkügyi minisztérium államtitkáráról. A frankügy igazságtalmai, amelyek oly sok más egyébre is a feladás fátyolát borították, kiszorították az aktuális szenzációk sorából Petrichevich-Horváth Emil báró személyét is és elterelték felőle a közérdeklődést, amely bizony már kezdett végzetesen kellemetlenné válni reá nézve. A váratlan haladék ugylátszik, merész reményeket kelt a báró urban, aki nagy-nagy letört-ségéből lassan kezd magához térni. A báró ur mint erkölcsbíró lép fel, természetesen éppen a Steinmetz-ügyben; a báró ur nyilatkozik és elítéli másokat, elítéli Haller Istvánt azért, mert Steinmetz és az ő hadirokkant vállalatát érdeklően a minisztériumtól állítólag közbenjárták. Ez a támadás természetesen csak védekezés, a báró ur így akar szabadulni legalább egy részben a felelősség elől, amely Steinmetz Samu mértékeltlen protezsztálása és fizelmeinek eltűrése miatt reá nehezedik. A védekezés azonban szánalmasan ügyetlen és egy csöppet sem helyénvaló; Steinmetz Samu karrierjéről, gazdagodásáról és visszaéléseiről a felelősség egyedül és kizárólag Petrichevich-Horváth Emil bárót terheli és ezt mindenki nagyon jól tudja, aki ezeket az ügyeket valamennyire ismeri. Mindenki nagyon jól tudja, hogy Steinmetz Samunak nem volt szüksége ajánlóra Petrichevich-Horváth Emil bárónál; úgy a minisztériumban, mint az építészek körében mindenki tudja, milyen közvetlen kapcsolat állt fenn köztük, milyen bensőséges és barátságos módon érintkeztek egymással és milyen könnyedén tudott Steinmetz Samu a báró ur államtitkári hivatalánál elintézni mindent, közbenjárók nélkül is. Reméljük, hogy a parlament többsége és a kormányzópárt és erkölcsi érzékkel megáldott nagy többsége nem fogja szóltanul túrni Petrichevich-Horváth Emil bárónak az erkölcsbíró szerepében való fellépését, legkevésbé abban az ügyben, amelynek minden szála, minden mozzanata éppen őt magát kompromittálta halálosan és jóvátehetetlenül.

LEVENTE-HIREK

Leventék színelőadása Felsődabason. A pest-vármegyei Felsődabason a leventéik Szabó György járási testnevelési vezető védmőksége mellett fényes erkölcsi és anyagi sikerrel adták elő a hó 13-án, 15-én és 16-án a *Méltóságos csatmadár*-t. A szereplők buzgólag kívülről vitéz Barabás Valér és Nádas Gerő leventéket a fardhatatlan munkássága fokozta a sikert. Felül-fizettek tiszteletjegyük megváltásával: halatoni Farkas László 500.000 koronát, Jókay-Szilágyi Miklós 200.000 koronát és mások is több-kevesebb összegeket.

— A Mars bolygó növényzete. Newyorkból táviratozzák: Az arizonai egyetem obszervatóriumában új módszer szerint készült esilaglányképek alapján egyes amerikai esilaglányok azt állítják, hogy a Mars bolygót valószínűleg vegetáció borítja. Rendkívül érzékeny fényképlemezeket sötét foltok jelentek meg a Mars korongján, amelyeket a bűvárok nagy-kiterjedésű növényzetnek értelmeznek. A fényképeken felhőket is észleltek, amelyek tizen-nyolc mérföld óránkénti sebességgel haladnak a Mars fölött tizenegy mérföld magasságban.

— Az Országos Pázmány Egyesület ideai közgyűlése. A katolikus irók és hírlapírók Országos Pázmány Egyesületének választmányára kedden délután Hindy Zoltán elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az ideai évi közgyűlést március 11-én, ennek határozatképtelensége esetén 18-án este 7 órakor tartja meg a Középponti Katolikus Kör molnár-utcai székében. Ugyanott lesz március 18-án este a Pázmány-emléknap. Rendes tagul felvették Czepik Gyulát, az Egyházi Lapok szerkesztőjét.

— A mézáróspartestület jubileuma. A budapesti mézáróspartestület február 28-án, vasárnap tartja évi közgyűlést s ugyanakkor ünneplik a testület fennállásának negyven-estendős jubileumát. Az ipartestület elnöksége az alkalomból összefoglaló jelentést adott ki 40 esztendő munkásságáról.

Papagáj-kabaré
minden este 10 órakor
a szenzációs új műsor
Helyárak: 20, 30, 40 ezer korona.
Előadás után
15 világvárosi tánc attrakció!
Budapest legvilágosabb szórakozóhelye
Szombaton zárórá 5 órakor.
Tulajdonos: Oláh György Mihály

— Albánia — nagy események előtt. Valami készül odalent, de hogy mi, a tekintetben teljesen tájékozatlanul áll a művelt emberiség. Csak sejteni lehet, hogy Albániában nagy események vetik előre az árnyékukat, máskülönben nem lenne annyira zavart a népszövetség. Ezt a zavart mi, akik ismerjük némileg az albán lelkesítést, megértjük és teljes mértékben honoráljuk. Albánia kormánya ugyanis legutóbb azzal a kissé indiszkret kérelemmel fordult a népszövetséghez, hogy bárholon és bármilyen kamatlábra is, de szerezzen neki a nagytekintetű kupaktanács hárommillió aranyfrank kölcsönt. De sürgös, mert holnapután késő lesz! A népszövetség delegátusai először fejet vakartak egymásután, majd összenéztek szórakozottan, de mit tehettek? Végül is, hogy az európai egyensúly föl ne boruljon (a szkipetárok hamar puskáznak!), tapintatos módon azt a bizalmas természetű kérdést intézték az európai hatalmakhoz, melyik lenne hajlandó egy kis sürgős természetű kölcsön folyósítására, vagy végső esetben egy váltó aláírására? Az európai státusok közül e pillanatig valamennyi elhárító feleletet adott azzal az indoklással, hogy Albánia már eddig is többizben vágott ki belőlük tetemes összeget záros határidőre és becsületszóra, de soha még egy petákot sem törlesztett. Kétségtelen ennél fogva, hogy Albánia rövidesen nagy események színtere lesz. Mihelyt ugyanis a lelkes nemzet és kormánya tudomást szerez a hatalmak merev magatartásáról, elrendeli a mozgósítást. Akkor aztán lesz majd pénz, mert a halhatatlan emlékeztető Prek Bib Doda népe a mobilizáció költségeit is felszámítja a népszövetségnek. De a kamatokkal!

— Hangos bérkocsis-küldöttség a város-házán. Szokatlanul hangos küldöttség járt ma a város-házán. Baross János nemzetgyűlési képviselő vezetésével négy száztagú bérkocsis-küldöttség vonult fel a polgármester elé és ideges, türelmetlen hangon panaszkodtak el, hogy nem akarnak nekik bérautóengedélyt adni. A rendőrség már négy hete gondolkodik a kérdés fölött és közben a tónk szélére jutottak a bérkocsisok. Azt hallották, hogy a rendőrség azt akarja javasolni, hogy az autótaxi-vállalatnak újabb harminc engedélyt adjanak, ugyanakkor, mikor a bérkocsisoknak engedélyt nem adnak a bérautóra való átérésre. A bérkocsisok azzal fenyegetőztek, hogy ha gyorsan orvoslást nem kapnak, beszűntetik a fuvarozást, odavontatják kocsijaikat a város-háza elé és otthagyják. Földönfutókká teszi őket a főváros, ha nem segít rajtuk. A polgármester megnyugtatta a küldöttséget, hogy a legnagyobb körültekintéssel fogják a rendszármokat odaitélni, majd *Folkusházy* Lajos dr. alpolgármester jelentette ki előttük, hogy a közlekedési bizottságot sürgősen össze fogják hívni. Fölkereste a küldöttség Gömörj András főjegyzőt is, majd átment az egész deputáció a közlekedési bizottsághoz.

— Megalakult a Magyar Barlangkutató-Társaság. 1891-ben történt, hogy egy miskolci ház alapozási munkálatai során napvilágra került néhány különös alakú kődarab. A különös lelet Herman Ottó kezébe került, aki legott felismerte, hogy a kődarabok a jégkorszak ősemberének kőszerszámai. Tizenöt évbe telt, míg Herman Ottó a magyar tudományos körökkel el tudta hitetni a maga igazát. 1906-ban rendelte el *Darányi* Ignác földművelési miniszter a Miskolc környéki barlangok feltárását. Ekkor, kerek husz esztendője indult meg a rendszeres magyar barlangkutató. A Földtani Intézet és a Nemzeti Múzeum lelkes kutatói, *Kádics* Ottokár, *Kormos* Tivadar, *Hillebrand* Jenő egyik barlangot a másik után tárták fel s hogy eredményeiket a tudományos vitáikról kritizáló rostáján pergethessék át, 1913-ban a Földtani Társulat keretén belül megalakították a Barlangkutató Szakosztályt. Ennek tisztikara és aktív tagjai, élükön *Lenhossék* Mihály és *Bella* Lajos elnökkel külön folyóiratot is indítottak *Barlangkutató* címen, amely eddig megjelent tíz kötetében értékes dolgozatok egész sorával vitte előre a hazai barlangok és egykori lakóik megismerését. A magyar barlangkutatók derek gárdája most nyitotta meg a hazai barlangkutató történetének harmadik fejezetét, amikor a szakosztályt *Magyar Barlangkutató Társulat* néven önálló egyesülétté tagította. Hogy a barlangok iránti érdeklődést minél szélesebb körre terjessze ki, turistákat és természetbarátokat is bevont tagjai közé és önálló társulat alakítását kívánja jelentékeny feladatát folytatni. Az alakuló ülés a társulat tisztikarát a következőként alakította meg: elnök *Jankovich* Béla volt kultuszminiszter, alelnök *Karafiáth* Jenő és *Zsitvay* Tibor nemzetgyűlési képviselők, ügyvezető elnök *Cholnoky* Jenő dr. egyetemi tanár, főtitkár *Kádics* Ottokár dr. főgeológus. A választmány tagjai között *Hillebrand* Jenő dr. egyetemi m.-tanár, *Stokendonnar* Ferenc dr. főiskolai tanár, *Thüring* Gusztáv dr. egyetemi, *Vendl* Aladár dr. műegyetemi tanár és mások foglalnak helyet. A Magyar Barlangkutató Társulat titkárságának címe: VII., Stefánia-ut 14.

— Mennyegzői ruha — bankjegyekből. Báltáviai jelentés alapján olvassuk az egyik angol lapban: A hollandi Keletindia-kezelő nagyban termelik a gumit, a gumi ára pedig annyira felszokott legutóbb, hogy a bensülöttek torkig gazdagodtak. Az egyik ilyen „gumikirály” legutóbb olyan mennyegzői ruhát csináltatott menyasszony-lányának, amely csupa bankókból készült. Nem tudjuk, szép volt-e a menyasszony, de bizonyos, hogy — sokat ért.

— Gazdasági tanárképzővizsga Keszthelyen. Most tartották Keszthelyen az első tanárképzővizsgát. Az elnöki tisztet a miniszter megbízásából *Cvetkovits* Ferenc dr. miniszteri osztálytanácsos, a szakoktatási ügyosztály főnöke látta el, a szakosztály képviselőjében *Pesthy* Béla gazdasági tanácsos, akadémiai tanár jelent meg. A vizsgálozottságban résztvettek *Szankovics* János akadémiai igazgató, *Juhos* Lajos keszthelyi, *Stolp* Ödön debreceni, *Vilóghy* Károly magyaróvári üzemtani tanár, *Fáber* Sándor növénytan és *Kukuljevic* József dr. állattenyésztés-tanár. Az első tanárképző vizsgára *Puskás* Károly keszthelyi segéd-tanárt hűsítették, aki a szabályzatban előírt és a bírálóbizottság részéről elfogadott disszertációja után szóbeli vizsgára hűsítették. Azután a jelölt megtartotta próbaelőadását.

ELŐADÁSOK NAPTÁRA

Február 24., szerda.

A Magyar Néprajzi Társaság felolvasó ülésén *Solymosy* Sándor dr. előadása: Az etnologia történelmi módszere; *Ernyőy* József: XVI. századi jelentések a Felvidék elcseséséről. (Nemzeti Múzeum tanácssterme), 5 óra.

A Szabad Egyetemen Horváth Jenő: A modern Balkán. (Trefort-u. 8.), fél 6—7 óra. *Zlinszky* Aladár: A magyar balladaköltészet. (Ugyanott), 7—12 óra.

A Rákóczi-társaság második kulturstélyén *Wolff* Károly előadása. *Szerény* Magda és *Szerény* Gusztáv, *Clauzner*, *Nyers* László és *Pavrok* Augustus zeneszámai, *Dárday* Viktor szavalata. Fél 7 óra.

Az Országos Nemzeti Club vitaestélyén *Gerovich* Zoltán előadása: Újabb adatok a háborús felelősség kérdéséhez (Országos Kaszinó), fél 10 óra.

A Sárosiak Egyesületének közgyűlése (Ferenciek-tere 7. II. lépcső, I. emelet, Orsz. Katolikus Szövetség), 6 óra.

A Bartha Miklós Társaság fél 8 órai kezdettel a FEFHE helyiségében (Parlament, XVI. kapu) vitadélutánat rendez. *Szász* Béla író: Az erdélyi autonomizmus eszméje és az erdélyi Magyar Párt címen, *Szokolay* Tompa Márta: Mécs László, Reményik Sándor, Aprily Lajos és Tamás Lajos verseiből ad elő.

A Magyar Filozófiai Társaság felolvasó-ülése délután 6 órakor az egyetem bölcseztudományi karának XI. számú termében (Múzeum-körút 6—8. szám, I. emelet) *Boda* István: Az érzelmi élet alapjai, kibontakozása, tipustani és pathologiai jelentősége.

A M. Kőr. Tehnológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (VIII., József-körút 6. szám) *Feyér* Gyula gépészmérnök, miniszteri tanácsos előadása: „A cserépkálya válsága” címen este fél 7 órakor.

Az Országos Széchenyi Szövetségben *Valkó* László előadása: Iránykeresések. (Károly-körút 1.), fél 7 óra.

— A Kelemen-Szakáts-pörben részben elrendelték a bizonyítást. Szegedről jelentik: *Kelemen* Béla dr. és *Szakáts* József dr. nemzetgyűlési képviselőt ismert sajtóperében a bíróság ma kihirdette döntését, amellyel részben elrendelte a bizonyítást. A bíróság kétszáz tanút fog kihallgatni, köztük *Zadravecz* István, *Kászó* István államtitkár, *Gömbös* Gyula és *Friedrich* István nemzetgyűlési képviselőket, *Pallavicini* Alfonz örgrófiót. A főtárgyalást harminc napon belül megtartják.

— A zuglói egyházközség kulturdélutánja. A Budapest—Zuglói Pádai Szent Antal Egyházközség vasárnap délután 6 órakor az Angol-utcai iskolában kulturdélutánat rendez. Ünnepi beszédet mond *Vass* József népjóléti miniszter. Közreműködnek: *H. Gáthy* Ilona operanékesnő, *Babó* László, a Nemzeti Színház örökös tagja, *Budaházy-Fehér* Miklós hegedűművész és *Székelgyhidy* Ferenc dr., az Operaház örökös tagja.

— Halálos végű verekedés Kaposvárott. Kaposvárról jelentik: *Lukács* György harmineketéves örvezet három katonatársával ittasan haladt az utcán és egyik társa, *Benecik* Kálmán, tetteleg bántalmazott egy arrahaladó vasgárral munkást. A munkás telefonon katonai járőrt hívott. Mikor a katonák meglátták a járőrt, futásnak eredtek. A járőr fegyvert használt és *Benecik* Kálmán bal-karját állította. *Lukács* György örvezet ellen-szegült a járőrnek, sőt le is akarta fegyverezni, mire a járőr egyik tagja *Lukács* jobb-oldalát átszurta. *Lukács* a kórházba szállították, de még utközben meghalt. A vizsgálat megindult.

— Keresztényszocialista közgyűlés. A XVIII. választókerület keresztényszocialis és gazdasági pártja február 25-én, esütörtök este 7 órakor tartja helyiségében (VIII., József-utca 28.) az évi folytatásos közgyűlést. A közgyűlés után pártvacsera lesz, melyen megjelenik *Haller* István országos pártelnök és *Szabó* József nemzetgyűlési képviselő is. Vacsorajegy ára 30.000 korona.

— Vázsonyi inzultálót szabadlábrahelyezte a vizsgálóbíró. Megirtuk, hogy a büntető-törvényszék vizsgálóbírja tegnap részletesen kihallgatta vitéz *Vannay* Lászlót és ifjabb *Molnár* Ferencet, akik néhány nappal ezelőtt a Teréz-köruton inzultáltak *Vázsonyi* Vilmost. A vizsgálóbíró a két terhelt ügyében ma hozott határozatot és az ügyészségnek a további fogvatartást célzó indítványát elutasítva, elrendelte vitéz *Vannay* László és ifjabb *Molnár* Ferenc szabadlábrahelyezését. A vizsgálóbíró határozatát azzal indokolta meg, hogy *Vázsonyi* Vilmost nem lehet hatóságai közegek minősíteni, mert a törvény hatóságai közegeknek minősíti ugyan a parlamenti bizottság tagjait, de a frankügyben kiküldött parlamenti bizottság ülései szigorúan zárt tárgyaláson folytak le és így a terheltnek nem ismerhették *Vázsonyi* Vilmostnak abban kifejtett tevékenységét. Ebből kiindulva a vizsgálóbíró a merényletet nem minősítette hatóságai közegek elleni erőszak büntetőténnek, hanem durva becsületsértésnek és így a letartóztatás főindoka elesett, mivel a büntetés előrelátható nagysága nem teszi valószínűvé a szökés veszélyét. A terheltnek a végzést tudomásul vették, a királyi ügyészség ellenben folyamodást jelentett be ellene, úgy, hogy az ügy a vádatanács elé fog kerülni. Az ügyre vonatkozó iratokat már fel is terjesztették a vádtanácshoz, amelynek döntéséig vitéz *Vannay* László és ifjabb *Molnár* Ferenc továbbra is fogságban maradnak.

— Az állami altisztek ruhája. Ezt a levelet kaptuk: Tisztelt Szerkesztő Ur! A pénzügy-miniszter már esztendő 6ta igéri, hogy az állami altisztek részére természetben ruhát, vagy pedig ennek ellenértéke fejében ruhapénzt fog számunkra megállapítani. Am megtörtént a szánálási fizetésrendezés, a státuszrendezés is most már meg van és mi, állami altisztek, nem kapunk se pénzt, se ruhát. Az állami hivatalok kapnjában összefolyóztott civilruhában ácsorgunk, úgy, hogy a közönség igen sokszor nem ismer meg bennünket, nem tudja kitől kérjünk felvilágosítást. A közönség érdekében is ecelekedne tehát a kormány, ha a hivatali altisztek részére megfelelő egyenruhát adna. Kiváló tisztelettel Egy állami altisztt.

— Hogyan szökött ki Kun Béla Szovjet-oroszországba. Pirro, egykori orosz népbiztos érdekes cikket írt a *Slovo* számára, amelyben ismeretlen részletekkel világítja meg, hogyan szökött ki Kun Béla, a magyarországi bolsevista uralom rettenetes emlékü vezére Németországon keresztül vörös testvérei közé. Amikor Moszkvában megtudták, hogy a népitálet elől Magyarországból Ausztriába szökött Kun Bélát az osztrák kormány internálta, *Zinovjev* és *Kresztinszky* megkérték Csieserint, lépjen közbe Kun Béla érdekében, mert félt, hogy a magyar monarchisták és az osztrák nacionalisták halálra fogják keresni. *Kopp*, a szovjetek berlini követe el is érte azt, hogy Kun Bélát és cinkosait az osztrák kormány kiadta Németországnak. Kun Béla és cinkosai német nagykereskedők nevére kiállított, hamis utleveleket szereztek, amelyekre rávezették az észrt kormány átutalási engedélyt. Pirrot rendelték ki Kun Béla kísérelőjül. Kun Béla — írja Pirro — az egész uton nagyon idegesen viselkedett. Kísérelőjével együtt kifogásalanul voltak öltözve és Kun Béla mellényén vastag aranylána csüngött, kezét arany karperec fogta körül. Órákba telt, míg a lassan cammogó vonat elérte az orosz határt. Ezalatt Kun Béla remegve, izgatottan beszélt el részleteket ausztriai internáltságáról. Pirro megkérdezte Kun Bélát, vissza akar-e térni valaha Magyarországra. Kun Béla izzó szenvedéllyel, a bandita fanatizmusával felelt: — Átok, ezerszeres átok nehezdedjék a magyarokra máttól fogva! Ha valaha visszatérek, akkor élet-halál-harc következik, mert vérbosszut esküdünk! Ekkor ért a vonat és észrt határra. A vámörök csak hosszas rábeszélésre engedték át a „német nagykereskedőket”. Kun Béla idegei felmondtak a szolgálatot: sirva fakadt. De mihielyt átlépte az orosz határt, újra apostoli pózba vágta magát és dörgött a burzsoázia ellen.

— A Wekerle-telepi postások és vasutasok panasza. Tisztelt Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy a villamosvasut igazgatóságának figyelmébe ajánljuk a *Wekerle*-telep postás és vasutas lakóinak ama régi óhaját, hogy Kispesztől a Keleti pályaudvarra vivő közvetlen villamosösszeköttetést létesítsenek. A mostani utazási átszállással a Keleti pályaudvaron szolgálatot teljesítő vasutasokra és hivatalba siető postásokra tíz-tizenötpernyi késést jelent. Ezt a visszasságot egy kis jóakarattal azonnal meg lehetne szüntetni. Tisztelettel: Több vasutas és postás.

Külföldi bankösszekötéssel
Bíró bankigazgató jelenleg Budapesten átvész külsőnkörömlököt budapesti bérházakra, földirtókokra egy-két évre. Található dr. Barát Imre ügyvéd irodájában, IV., Páris-u. 1. d. u. 4—6-ig.

BUTOR
VII. Kézváltó-tér 6. Nyár-u. sarok 2-es villamosnál. Olcsóbb mint bárhol. Teljes lakberendezések leggyorsabb- tól legbiztosabb. Vidékre csomagolás.